

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Stockholm kommuns
arbete med att säkerställa att utbildningen vilar på
vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i
gymnasieskolan**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Stockholms kommun avseende kvaliteten i huvudmannens arbete med att säkerställa att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I detta beslut granskas Stockholm kommuns ansvarstagande för gymnasieskolan.

I granskningen ingår följande frågeställningar:

1. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i huvudmannens skolor?
2. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen?
3. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet används i huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen?

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av varje frågeställning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer: låg utsträckning, flera delar och hög utsträckning. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls av Stockholms kommun i följande utsträckning:

Arbetet med att säkerställa att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Huvudmannen säkerställer i flera delar att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver systematiskt följa upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt att skolorna har praktiska förutsättningar för att beakta detta.

Arbetet med att tillvarata och utveckla beprövad erfarenhet

Huvudmannen säkerställer i flera delar att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver organisera arbetet med beprövad erfarenhet så att de arbetssätt för att tillvarata personalens praktiska erfarenheter som finns på enskilda skolor implementeras i hela organisationen.

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utgår hög utsträckning ifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2026-06-15 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se. eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:8976) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Arbetet med att säkerställa att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Inom detta område bedöms kvaliteten i huvudmannens arbete ut mot rektorer och skolor. Det handlar om kvaliteten i hur huvudmannen organiserar för att skolorna ska ha tillgång till vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet samt om de roller och funktioner som stödjer detta arbete. I detta ingår även huvudmannens strukturer för samverkan mellan rektorer, med andra huvudmän och med lärosäten. Vidare ingår en bedömning av hur huvudmannen följer upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen säkerställer i flera delar att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med lärare med utvecklingsuppdrag, rektorer och representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Organisation och ansvarsfördelning kring arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Huvudmannen har visserligen en omfattande organisation för arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men varken funktioner på huvudmannanivå eller de karriärtjänster som finns i verksamheten används fullt ut för att utveckla utbildningen. Huvudmannens organisation omfattar en enhet för utveckling och samordning, i vilken en forsknings- och utvecklingsavdelning (FoU) ingår. FoU-avdelningen arbetar mot huvudmannens samtliga skolor, av vilka endast omkring en femtedel utgörs av gymnasieskolor, varför avdelningens huvudsakliga arbete är riktat mot grundskolor. Avdelningen leds av en chef och består av handläggare som exempelvis samordnar konferenser kring forskning eller ansökningar av FoU-medel, lektorer som arbetar med ämnesdidaktiska utvecklingsprojekt samt processtödjare. Alla dessa tjänstemän har ett tydligt uppdrag att stödja arbetet med att utveckla utbildningen utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. En del av FoU-avdelningens arbete sker inom den

samverkansplattform för undervisningsutveckling genom praktiktäna forskning som huvudmannen bedriver tillsammans med andra huvudmän i Stockholmsregionen samt ett lärosäte. Såväl vissa av FoU-avdelningens medarbetare som lektorer anställda på huvudmannens skolor leder projekt som drivs inom ramen för denna plattform. På FoU-avdelningen produceras också vetenskapliga texter utifrån de olika projekten, vilka redovisas och sprids i olika forum. FoU-avdelningen är dock delvis avskild från skolenheternas arbete med utbildningen, eftersom skolpersonalen endast kan komma i kontakt med dem via styrkedjan, som går genom rektor, till skolchef och vidare till chefen för FoU-avdelningen. Huvudmannen har inte gett rektorerna något uttalat uppdrag att arbeta utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, utan rektorerna ansvarar själva för detta arbete. På vissa skolenheter finns lektorer, men lektorernas uppdrag formuleras i första hand på skolenhetsnivå och huvudmannen har inte skapat en tydlig organisation för att dra nytta av lektorernas kompetens. I stället varierar det mellan de olika skolenheterna i vilken utsträckning och på vilket sätt lektorerna bidrar till skolenheternas arbete med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Tillgängliggörande av forskning och beprövad erfarenhet

Huvudmannen bedriver ett aktivt arbete för att bevaka och inhämta forskning som är relevant för skolorna, men kanalerna är inte kända eller tillgängliga för hela organisationen. FoU-avdelningen bevakar i första hand sådan forskning som är relevant i förhållande till de utvecklingsprojekt som de leder. Delar av denna bevakning förmedlas till rektorerna tillsammans med annan omvärldsbevakning i återkommande nyhetsbrev. Även om det förekommer att FoU-avdelningen bevakar och förmedlar forskning utifrån skolenheters specifika behov, måste beslut om sådan bevakning fattas av skolchef och gå genom styrkedjan. För att tillgängliggöra information om forskning och beprövad erfarenhet till skolorna använder sig huvudmannen i första hand av en digital plattform. Plattformens innehåll är emellertid svåröverskådligt och det är inte alltid tydligt vilka delar av innehållet som rör forskning. Viss information om forskning och beprövad erfarenhet förmedlas också via seminarier för förstelärare och konferenser som huvudmannen anordnar. Konferenserna omfattar presentationer av såväl inbjudna forskare från lärosäten som av lärare som deltagit i utvecklingsprojekt. Konferensernas räckvidd begränsas dock av att endast en mycket liten del av lärarna inom huvudmannens organisation har möjlighet att delta. Huvudmannen har heller inte skapat några tydliga kanaler för hur information från seminarier eller konferenserna kan spridas inom organisationen. I övrigt sker merparten av forskningsbevakningen på skolenhetsnivå och kvaliteten i denna bevakning varierar mellan skolorna. Denna bevakning sker bland annat genom att rektorerna på eget initiativ tar del av nyhetsbrev från ett institut som bevakar

skolforskning samt från skolmyndigheter, och förmedlar relevant information vidare till lärare och annan personal. Även lektorer och förstelärare förmedlar på eget initiativ viss omvärlds- och forskningsbevakning till sina kollegor.

Samverkan med lärosäten, andra huvudmän och mellan skolor

Huvudmannen bedriver samverkan som rör vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet såväl inom den egna organisationen, med lärosäten och med andra huvudmän, men det varierar i vilken utsträckning denna samverkan ger avtryck i utbildningen. De huvudsakliga samarbetena med lärosäten sker dels genom huvudmannens FoU-avdelning, dels genom den samverkansplattform för undervisningsutveckling som drivs tillsammans med andra huvudmän och ett lärosäte. Inom ramen för samverkansplattformen organiseras även nätverk för lärare som forskar eller bedriver forskarstudier. Arbetet i dessa nätverk leds av lektorer inom huvudmannens organisation. Vidare har huvudmannen möjliggjort för lärare och annan personal att medverka inom olika typer av forskningsprojekt. Forskningsprojektens inriktning styrs av FoU-avdelningen utifrån huvudmannens övergripande utvecklingssatsningar. Exempelvis har huvudmannen ämnesdidaktiska ramprojekt på vetenskaplig grund, vilka lärare kan anmäla intresse till med stöd av respektive rektor. Även inom huvudmannens egen organisation finns olika typer av nätverk och återkommande träffar där frågor om vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behandlas. För förstelärare hålls vartannat år ett seminarium kring att leda lärande. Det finns även skolövergripande nätverk inom ämnen och områden, så som matematik och AI, vilka leds och samordnas med stöd av FoU-avdelningen. För samhällsvetenskapliga ämnen har huvudmannen gett en gymnasieskola ansvar för att samordna ett skolövergripande utvecklingsarbete kring undervisningen på såväl grund- som gymnasienivå. Emellertid varierar det mellan skolor vilken utsträckning rektorer prioriterar att möjliggöra för sin personal att medverka i såväl forskningsprojekt som i skolövergripande nätverksarbeten. Det innebär att både personalens möjlighet att samverka och i vilken utsträckning de lärdomar som görs genom sådan samverkan bidrar till att utveckla utbildningen varierar stort mellan olika skolor.

Uppföljning av vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i utbildningen

Huvudmannen har visserligen en tydlig struktur för uppföljning av skolornas arbete inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, men det inkluderar ingen specifik uppföljning av arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Huvudmannen har ett årshjul för hur de följer upp verksamheten i det systematiska kvalitetsarbetet. Detta sker formellt

två gånger per år i form av en resultatdialog och en kvalitetsdialog, vilka gymnasiecheferna genomför med rektorerna. Gymnasiecheferna ställer då visserligen frågor kring exempelvis vilka metoder en skola använder, men de ställer inga explicita frågor om hur rektorerna ser till att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Huvudmannen har heller inte skapat några strukturer för rektorernas uppföljning av att skolenheternas arbete vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Därför varierar det mellan skolenheter i vilken utsträckning rektorerna efterfrågar sådan information från sin personal. Slutligen följer huvudmannen inte upp hur skolornas olika förutsättningar påverkar deras möjligheter att beakta vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i utbildningen. Det är enskilda rektorer som har ansvar för att ge förutsättningar att kunna arbeta på vetenskaplig grund och med beprövad erfarenhet inom ramen för sin budget. Följden blir att resursstarka skolenheter erbjuder personalen förutsättningar både i form av tid och organisatoriska strukturer, medan de mindre resursstarka skolorna vare sig har tillräckliga monetära eller personella resurser för att bedriva ett tillfredsställande arbete på området. Det finns till exempel skolor som har flera lektorer som stöttar rektorerna i arbetet med att tillgängliggöra forskning och verka för att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund, samtidigt som det finns skolor som saknar lektorer och för vilka huvudmannen inte på annat sätt kompenserar för att skapa förutsättningar för detta arbete.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver systematiskt följa upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt att skolorna har praktiska förutsättningar för att beakta detta.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen inte på ett tydligt sätt följer upp skolenheternas arbete med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, vilket innebär att kvaliteten i den uppföljning som sker varierar mellan rektorer och med skolenheternas olika förutsättningar. Därför finns en risk för att det finns skolor inom huvudmannens organisation som i otillräcklig utsträckning arbetar utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen utvecklar uppföljningsarbetet i syfte att säkerställa att utbildningens innehåll och arbetssätt på samtliga skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad

erfarenhet. I den mån ett sådant arbete saknas, behöver huvudmannen kompensera och utjämna mellan skolenheter. Uppföljningen behöver vara tillräckligt specifik för att huvudmannen ska kunna dra slutsatser om skolornas arbete, exempelvis genom att huvudmannen för en dialog med verksamheten kring val av metoder, material och utvecklingsinsatser vilken inbegriper kritiska frågor som syftar till att ta reda på om dessa val grundar sig i vetenskap och beprövad erfarenhet. Dessutom behöver huvudmannen, i sin uppföljning, skapa sig en tydlig bild av vilka förutsättningar skolenheterna har för att arbeta med vetenskaplig grund, exempelvis vad gäller avsatt tid för arbetet eller kompetens i personalgruppen. I detta ingår också att se till att de kanaler som finns för spridning av vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är tillgängliga för och kända av lärare på alla skolenheter.

Arbetet med att säkerställa att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen

Här bedöms kvaliteten i huvudmannens arbetsprocesser för att skolpersonalens erfarenheter ska kunna tillvaratas och utvecklas så att de blir beprövade. Detta i syfte att utbildningen ska kunna vila på beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen säkerställer i flera delar att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med lärare med utvecklingsuppdrag, rektorer och representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Arbetet för att utveckla beprövad erfarenhet

Huvudmannen har visserligen tillhandahållit en modell för att synliggöra kollegialt lärande, men säkerställer inte att alla skolenheter arbetar för att utveckla beprövad erfarenhet. I huvudmannens årshjul finns en modell för kollegialt lärande vilken omfattar stegen att pröva, att utvärdera och att pröva på nytt. Huvudmannens modell för det kollegiala lärandet omfattar däremot inte någon gemensam dokumentation eller kritisk granskning av erfarenheter. Även om några rektorer har anammat denna modell i sina verksamheter, väljer andra rektorer att jobba på andra sätt och det saknas en tydlig struktur för hur det kollegiala lärandet över tid ska utvecklas till beprövad erfarenhet. Huvudmannen följer heller inte upp att det finns ett arbete för att utveckla beprövad erfarenhet på alla skolenheter. I stället är det rektorns ledning som är avgörande för huruvida ett arbete med att bepröva erfarenhet kommer till stånd. Rektorerna leder förstelärarna och

det didaktiska arbetet samt hur förstelärarna arbetar med systematisk prövning, men förutsättningarna för olika skolor varierar stort, beroende på skolornas inriktning, elevunderlag och storlek. I huvudmannens stora organisation finns flera goda exempel på skolor som arbetar systematiskt och genomarbetat med att samla, diskutera och ompröva lärares individuella erfarenheter och därigenom skapa beprövad kunskap som både dokumenteras, kritiskt granskas och tillgängliggörs för flera, men det finns också exempel på skolor där detta inte görs på ett systematiskt sätt. På en skola, exempelvis, läser ämnesgrupper gemensamma texter som förbereds av skolans pedagogiska ledningsgrupp i samverkan med en professor från ett lärosäte. Lärarna nedtecknar individuella reflektioner och lektorerna på den aktuella skolan observerar i klassrummen och dokumenterar arbetet samt återrapporterar till lärarna. På en annan skola saknas det emellertid tydlig ledning och struktur för arbetet, vilket fått till följd att det har varit svårt att göra hela lärargruppen delaktig i ett arbete som omfattar omprövning och kritisk granskning över tid. Ytterligare några skolor saknar helt ett systematiskt arbete kring att bepröva erfarenhet och ämnesträffarna blir mer av generella diskussionsforum utan specifikt fokus på utveckling och dokumentation utifrån vetenskaplig grund.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver organisera arbetet med beprövad erfarenhet så att de arbetssätt för att tillvarata personalens praktiska erfarenheter som finns på enskilda skolor implementeras i hela organisationen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen inte har organiserat ett strukturerat arbete för att utveckla beprövad erfarenhet över tid. Utan en sådan övergripande styrning finns en risk att ett dylikt arbete endast försiggår på vissa av huvudmannens skolenheter.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen utvecklar arbetet med att på ett övergripande sätt skapa ramar och ge förutsättningar för samtliga skolor att kunna arbeta strukturerat med att bepröva erfarenheter och se till att arbetet försiggår över tid. I detta ingår att skapa former för strukturerad prövning, dokumentation och kritisk granskning. Det är viktigt att en sådan prövning involverar flera personer och genomsyras av ett vetenskapligt förhållningssätt, där befintliga arbetssätt utmanas och omprövas utifrån behov. Därför behöver huvudmannen tillse att de forum som finns för kollegialt lärande och utbyte även erbjuder utrymme för dokumentation och kritisk granskning. Det kan huvudmannen exempelvis göra genom att formulera en agenda för möten eller tydliga

riktlinjer för arbetsprocessen och att systematiskt följa upp arbetet och vad det leder till. Ett sätt att göra detta är att utgå från de skolor som har inarbetade arbetssätt för att utveckla beprövad erfarenhet och möjliggöra spridning av detta arbete. Detta arbete kan också innefatta att huvudmannen följer upp att samtliga skolenheter har implementerat en struktur för att bepröva erfarenheter, även om denna struktur med fördel kan vara anpassad till skolenhetens specifika behov.

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Inom området bedöms kvaliteten i huvudmannens arbete för att säkerställa att vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet används i huvudmannens egna analyser och beslut om insatser för att utveckla utbildningen. Detta omfattar huvudmannens arbete med att granska, värdera och diskutera forskning och beprövad erfarenhet i syfte att ge valda insatser en bred vetenskaplig förankring.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utgår i hög utsträckning ifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med lärare med utvecklingsuppdrag, rektorer och representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Arbetet med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Huvudmannen bedriver ett systematiskt arbete med att söka och använda sig av vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet och tillämpar ett kritiskt förhållningssätt i analyser och beslut om insatser. Att huvudmannens organisation genomsyras av ett kritiskt förhållningssätt kommer bland annat till uttryck genom att utvecklingsinsatser i form av exempelvis forskningsprojekt alltid föregås av en kartläggning av kunskapsläget på området i syfte att ta reda på om insatsen i stället kan grundas i befintlig forskning. Exempelvis har huvudmannen valt att inleda ett samarbetsprojekt med en forskare eftersom det saknades forskning kring de faktorer som huvudmannen identifierat som avgörande för stressrelaterade problem bland vissa elevgrupper. I kartläggningen av tidigare forskning förekommer det även att huvudmannen tar hjälp av kompetens från lärosäten. Vidare har huvudmannen en strategi för forskning och utbildning där det framgår att allt utvecklingsarbete ska vila

på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Detta innebär bland annat att utbildningsförvaltningen aktivt deltar i arbetet med de problemformuleringar som styr den praktisknära forskningens inriktning, så att den både utgår från relevant forskning och svarar mot identifierade utvecklingsbehov. Strategin pekar också ut att huvudmannen ska stärka sina interna kompetenser, både genom att återkommande utlysa forskningstjänster för lärare inom organisationen och kunna dra nytta av forskarutbildades lärares kompetens genom att erbjuda dem attraktiva tjänster såväl på skolorna som på FoU-avdelningen. Huvudmannen arrangerar också årligen workshops för att identifiera utvecklingsbehov och bestämma sig för övergripande fokusområden för arbetet med att utveckla utbildningen utifrån forskning och beprövad erfarenhet. Exempel på sådana övergripande satsningar är ett projekt kring anpassad gymnasieskola, ett projekt inom AI i samarbete med ett statligt forskningsinstitut, ett annat kring elevers läsförmåga och en satsning riktad mot arbetet med särskilt begåvade elever. Ett annat exempel är att huvudmannen tidigare riktat in FoU-avdelningens kompetens mot ett utvecklingsarbete i matematik, utifrån att flera skolor hade låga resultat i ämnet. Utvecklingsarbetet omfattade att FoU-avdelningens lektor i matematik gick in och stöttade lärarlag i matematik med att utveckla undervisningen med hjälp av vetenskapligt förankrade arbetssätt.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Sundman Marknäs

Ulrika Kolben Waaranperä

Föredragande

Signerat av: Ulrika Kolben Waaranperä

I handläggningen av ärendet har även utredare Maria Lundström deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

Enligt 1 kap. 5 § tredje stycket skollagen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

I 1 kap 3 § skollagen definieras begreppet utbildning som verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 4 kap. 3 § skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av första stycket 4 kap. 4 § skollagen framgår att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 4 kap. 3 § skollagen även ska genomföras på förskole- och skolenhetsnivå. Av andra stycket framgår att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Av tredje stycket framgår att rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Enligt 4 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten.

Förarbeten

Av prop. 2009/10:165. s. 223-224 framgår bl.a. följande.

De nationella styrdokumenterna ger läraren utrymme att välja innehåll och metoder för att nå målen. Detta kräver ett vetenskapligt förhållningssätt i bemärkelsen att kritiskt granska, att pröva och att sätta enskilda faktakunskaper i ett sammanhang. Arbetet i skolan med att välja innehåll och metod och att värdera resultatet ska därför präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt och kunskaper som grundar sig på relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Utbildningen, och de läroplaner och kursplaner som styr den, vilar självklart på forskningsbaserad grund och beprövad erfarenhet. Detta bör markeras i lagen. Regeringen föreslår formuleringen att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet". Både utbildningens innehåll och den pedagogik som används omfattas av bestämmelsen. Formuleringen tydliggör också lärares ansvar att bedriva en undervisning som vilar på vetenskaplig grund.

Beträffande formuleringen om att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet", så gäller den, som ovan redovisats, utbildningen i vid mening och utgör en del av grunden för verksamheternas styrdokument.

Av prop. 2009/10:165. s. 633 framgår bland annat följande.

Utbildning är det mest grundläggande begreppet i såväl 1985 års skollag som i denna skollag. Termen beskriver all den verksamhet som omfattas av de övergripande målen i skolförfattningarna. I 1985 års lag finns dock inte någon uttrycklig definition. Med utbildning avses i den nya skollagen utöver undervisningen i princip all verksamhet, både i den inre och yttre miljön, som anordnas av huvudmannen och vanligtvis äger rum under skoldagen. Härigenom kommer t.ex. den verksamhet som sker under skolmåltider och på skolgården under raster att omfattas av definitionen. Även "externa" verksamheter som lägerskolor, studiebesök etc. innefattas i begreppet utbildning.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Stockholms kommun den 14 oktober 2025. Besöket genomfördes av utredarna Maria Lundström och Ulrika Kolben Waaranperä.

För Stockholm kommuns gymnasieverksamhet ansvarar utbildningsnämnden. Arbetet bedrivs inom kommunens utbildningsförvaltning, som leds av en utbildningsdirektör.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- En gruppintervju med lärare/personal med utvecklingsansvar
- En gruppintervju med rektorer
- Två gruppintervjuer på huvudmannanivå
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten/huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla huvudmän som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2026.